

Valvojan alustavia havaintoja ja huomioita kestävyysraportoinnin valmistautumiseen

Tiina Visakorpi, toimistopäällikkö

Kysely tarkastusvaliokunnalle kestävyysraportoinnin käyttöönotosta

”Edistääkseen EU:n kestävyysraportointistandardien (ESRS) laadukasta käyttöönottoa Finanssivalvonta toteutti kyselyn kartoittamalla tarkastusvaliokuntien valmiuksia ja yhteisöjen valmistautumista tulevaan kestävyysraportointiin. Kyselyyn valittiin suurin osa listayhtiöistä ja Finanssivalvonnan valvottavista, jotka laativat CSRD:n edellyttämän kestävyysraportin osana vuoden 2024 toimintakertomusta.”

**Tarkastusvaliokuntien toiminnan
arviointi ja seuranta
(FivaL 50 i §)**

**IFRS-standardien
valvonta
(FivaL 3 § 2 mom. 4 kohta)**

**EU:n kestävyysraportointistandardien
valvonta
(HE: FivaL 3 § 2 mom. 4 kohta)**

Miten tarkastusvaliokunta on perehtynyt kestävyysraportoinnin tulevaan sääntelyyn?

Aihetta seurattu säännöllisesti kokouksissa

Talous- ja vastuullisuusjohtaja sekä tilintarkastaja pitänyt tilannekatsauksia

Kestävyysasiat erillisenä kokousteemana

Olennaisuus ja gap-analyysin kautta

CSRD-käyttöönotto-suunnitelman kautta

Oma-aloitteisesti

Koulutusten kautta

Ulkopuolinen asiantuntija perehdyttänyt (Big4 tai muu)

Toimenpiteet kestävyysraportoinnin käyttöönottamiseksi

Perustettu/perustetaan
ESG-työryhmä
kestävyysraportoinnin
käyttöönottoa varten

Hallitus/tarkastusvaliokunta
seuraa säännöllisesti
CSRD-käyttöönottoprojektin
etenemistä

Valiokunnat ja hallitus valvovat,
että datan kerääminen,
raportointiprosessit,
järjestelmät, resursointi ja
osaaminen ovat riittävällä
tasolla

Kaksinkertainen
olennaisuusanalyysi käynnissä

Käyttöönottoprojektissa tehtiin
gap-analyysi

Selvitetty IT-ratkaisua
raportointiin ja/tai tietojen
keräämiseen

Kuinka paljon tarkastusvaliokunta on käyttänyt aikaa kestävyysseikkoihin ja mitkä aihealueet ovat vaatineet eniten panostusta?

Vaikea antaa
numeerista arviota

5-10%,
alle 20%

Useimmissa kokouksissa,
esim. 5/8 kokouksessa

Kaikissa
kokouksissa

Strategiset ESG-
linjaukset

ESG-tavoitteet

Kestävän kehityksen
mittarit

ESG-
palkitsemismittarit

Vastuullisuus-
raportti

CSRD-sääntely ja
-käyttöönottosuunnitelma

Kaksinkertainen
olennaisuusanalyysi

Tiedonkeruu ja
raportointijärjestelmät

Käyttöönoton vaikutukset prosesseihin, kontroleihin ja järjestelmiin

Datapisteiden määrä kasvaa merkittävästi

Dokumentointi lisääntyy

Tiedoille luodaan parempi kirjausketju (ns. audit trail)

Tarve yhdistää, kehittää ja tehostaa prosesseja sekä kontroleja

Tarve lisäresursseille

Yhteistyö organisaatiossa tiivistyy

Raportointia yritetään automatisoida

Investointi uuteen järjestelmään

Raportointiaikataulua nopeutetaan tai tilinpäätöksen julkaisu siirtyy myöhäisemmäksi

Kuinka varmistetaan riittävät resurssit ja asiantuntemus?

Laaja osallistuminen organisaatiossa, mm. liiketoiminta, vastuullisuus, taloushallinto, lakiosasto, viestintä, HR ja IT

Käyttöönottosuunnitelmassa määritelty ja mietitty resurssit, roolit ja vastuut

Keskustellaan eri sidosryhmien kanssa, mm. tilintarkastajan kanssa

Johdolle annettu valtuudet hyödyntää ulkopuolista asiantuntemusta ja resursseja

Käytetään ulkopuolista apua (Big4 ja muita)

Koulutussuunnitelman avulla

Sisäinen tarkastus arvioi ESG-prosessia

Kuinka varmistutaan tarkastusvaliokunnan riippumattomuudesta yhteisön toimivaan johtoon nähden kestävyysraportointia arvioidessa?

Samalla tavalla kuin taloudelliseen raportointiin liittyen, eli riittävällä asiaosaamisella

Hallituksen kestävyysosaamista arvioidaan vuosittain ja huomioidaan uuden hallituksen valinnassa

Hallitukselle järjestetään ESG-koulutusta

Tarkastusvaliokunnan jäsenet saavat tietoa myös muiden hallituspaikkojensa kautta

Hallituksessa kokemusta aihepiiristä

Sisäinen tarkastus raportoi suoraan tarkastusvaliokunnalle

Keskustellaan tilintarkastajan kanssa

Käytetään ulkopuolisia asiantuntijoita ja neuvonantajia (Big4 ja muita)

Kokouksia ja keskusteluja ilman johtoa

Suunnitelmat kestävyysraportoinnin varmennukseen sekä varmentajan substanssi- ja varmennusosaamisen arviointiin

Huomioidaan kokemus vapaaehtoisesta varmennuksesta

ESRS-varjoraporttiin tehdään testivarmennus

Kilpailutusprosessi vastaa tilintarkastajan valintaa

Varmentajaksi otetaan joku suurimmista tilintarkastusyhteisöistä

Huomioidaan mm. varmentajan suorittamat koulutukset, referenssit, toimialaosaaminen, haastattelut, palaute, maine ja tiimin kokemus

Varmentaja valitaan vuoden 2024 yhtiökokouksessa

Käytetään nykyistä tilintarkastusyhteisöä

Harkitaan muuta kuin lakisääteistä tilintarkastajaa

Yhtiöiden muita huomioita ja huolia

Epävarmuus lopullisista vaatimuksista ja ohjeiden puuttuminen vaikeuttaa aikaista valmistautumista ja kustannustehokkuutta

Säädösten tulkinta haastavaa (asiantuntijoilta saa erilaisia vastauksia) ja yhtiöiden vertailu voi siksi kärsiä

Miten näin lyhyessä ajassa pystytään vastaamaan merkittävien sääntelyvelvoitteiden kasvuun?

Järjestelmien kehittäminen useampien vuosien projekti

Markkinoilla pulaa järjestelmistä, osaajista ja tekijöistä, ml. varmentajat

Toivomme, että Finanssivalvonta viestii ennakoivasti vaatimuksistaan ja odotuksistaan sekä jakaa parhaita käytänteitä

Tarkastusvaliokuntakyselyn tulokset julkaistaan arviolta marras–joulukuun vaihteessa 2023

Teema-arvio: Finanssivalvonnan suorassa valvonnassa olevien luottolaitosten ilmasto- ja ympäristöriskien hallinnassa paljon kehitettävää (29.9.2023)

